

N:o 62.

Af herrar P. Ersson i Vestlandaholm och A. G. Olsson i Frösvi, om ändrad lydelse af 33 § i lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet.

Äfven i fråga om rätt att hemta väglagningsämne synes lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet den 23 oktober 1891 lemna åtskilligt öfrigt att önska. Näppeligen kan något talande skäl angifvas, hvarför rätten att å kronans mark utan ersättning taga sand, grus eller sten till vägs underhåll skall vara begränsad till kronans allmänning. Om riklig tillgång på sådant ämne finnes å utmark till annan kronans egendom, bör det, efter vårt förmenande, med lika skäl vara väghållningsskyldige medgifvet att der utan ersättning hemta sand, grus eller sten för väglagning, i den mån detta är förenligt med tillgodoseende af behofvet deraf för ifrågavarande egendom eller närliggande annan kronans egendom, å hvars mark tillgång derå till eget behof ej finnes. Uppoffringen blir väl ej större från kronans sida, om med iakttagande af sådant förbehåll för tillgodoseende af kronans eget behof väglagningsämne tages från annan kronan tillhörig utmark, än om det tages från kronans allmänning. Nu gällande lag är också hvad beträffar rätten att å kronans mark taga sand och grus strängare än förut härom gällande bestämmelser åtminstone enligt allmän uppfattning varit. Vi hafva oss bekant, hurusom af väghållningsskyldige under årtionden grus hemtats från för dem närbelägen utmark å kronan tillhörig egendom af annan än allmännings natur, med outtömligt förråd af grus, och att vid den af nya väglagen föranledda uppskattning af kostnaden för underhåll af de allmänna vägarne man der på orten just tagit hänsyn till att grus fans att tillgå utan ersättning på nämnda utmark, men att kort efter uppskattningen innehafvaren af egendomen förbjudit vidare bortförande af grus derifrån. Detta förbud hade till följd, att de väghållnings-

skyldige å ifrågavarande ort nu måste finna sig i att hemta väglagningsämne från plats, betydligt längre aflägsen från deras vägstycken och deras hemvist.

Men exempel behöfva icke anföras. Det säger sig sjelft, att genom den trånga begränsning, som rätten att utan ersättning taga väglagningsämne å kronan tillhörig mark, fått genom 33 § i väglagen, väghållningsbördan gjorts icke så litet mera betungande än nödigt varit. Och helt visst har man icke åsyftat att bereda staten tillfälle att förskaffa sig inkomst genom tillhandahållande af väglagningsämnen åt dem, som hafva att vidmagthålla rikets allmänna vägar. Snarare får väl antagas, att man förbisett vigten för de väghållningsskyldige af större tillmötesgående mot dem från statens sida uti ifrågavarande afseende. Det torde då ligga i öppen dag, att ändring bör vidtagas i antydda riktning. Och behofvet af ändring lär väl vara så oomtvistligt samt 33 §:s innehåll så fristående från innehållet i öfriga paragrafer i väglagen, att med ändringens vidtagande ej bör få anstå till en allmän revision af samma lag.

Vi hemställa för den skull vördsamt,

att Riksdagen ville för sin del besluta, att första stycket af 33 § i lagen angående väghållningsbesvärets utgörande på landet den 23 oktober 1891 skall erhålla följande ändrade lydelse:

Å kronans allmänning samt, i den mån sådant är förenligt med tillgodoseende af samma eller närliggande kronan tillhörig egendoms behof, jemväl å utmark till annan kronans egendom må sand, grus eller sten till vägs underhåll utan ersättning tagas efter vederbörande skogstjenstemans anvisning.

Stockholm den 26 januari 1898.

A. G. Olsson. *Per Ersson.*

Vestmanlands län.